

Z obsahu:

Poselství papeže Jana Pavla II. k přípravě VII. světového dne nemocných
– strana 2 –

Být zdravý
Bratr Efraim – kněz
a lékař
– strana 4 –

Obrácení je nezbytné
– strana 7 –

Malta jako z jiného světa
– strana 8 –

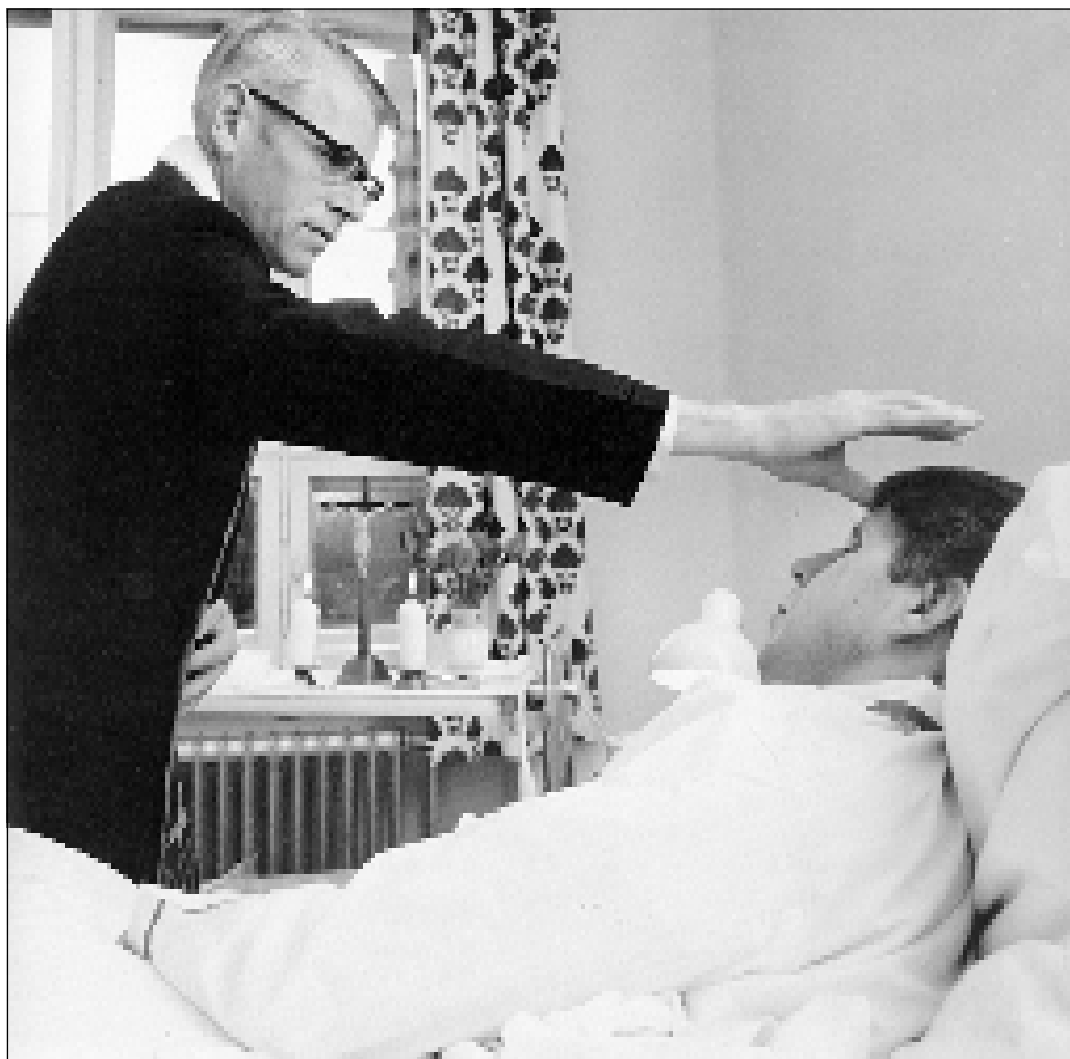
Manželství proti proudu i větru
– strana 8 –

Vy jste (?) světlo světa
– strana 9 –

Návrat Emila Zoly
– strana 10 –

Přežil jsem to...
Nagasaki 11 hodin
02 minuty...
– strana 12 –

Viděl jsem bloudit děti zakrvavené, zmračené a bez paží
Otřesné svědectví františkánského kněze po bombardování Iráku
– strana 13 –

Drazí nemocní... Ve středu vašeho života stojí kříž. Mnozí před ním utíkají. Ale kdo utíká před křížem, nenajde pravou radost. Mladí se nestanou silnými a dospělí nemohou zůstat věrnými, nenaučí-li se přijímat kříž. Vám, drazí nemocní, byl uložen. Nikdo se vás neptal, zda jej chcete. Naučte – nás zdravé – přijímat jej v pravý čas a statečně nést, každý podle svého způsobu. Je to vždy část kříže Kristova...

Jan Pavel II., Rakousko 11. září 1983

Poselství papeže Jana Pavla II. k přípravě VII. světového dne nemocných

Drazí bratři a sestry!

1. Nadcházející oslavy Světového dne nemocných vyvrcholí dne 11. února 1999 podle již ustálené tradice na významném mariánském poutním místě.

Volba chrámu Naší Paní Harisské, jenž shlíží na Bejrút, má za daných časových a místních okolností řadu hlubokých významů. Zemí, v níž toto poutní místo leží, je Libanon, o němž jsem již při jiné příležitosti mohl prohlásit, že „je to více než pouhá země: je to poselství a vzor pro Východ a Západ“. (Řím, 7. září 1989. V Insegnamenti Jana Pavla II., XII/2, s. 176)

Z poutního místa v Harisse bdí socha blahoslavené Panny Marie nad středomořským pobřežím, tak blízko té zemi, po níž Ježíš chodil a hlásal evangelium o (Božím) království a uzdravoval mezi lidem každou nemoc a každou chorobu (Mt 4,23). Nedaleko je i místo, kde odpočívají těla mučedníků Kosmy a Damiána, kteří přijali Kristovo poslání hlásat Boží království a uzdravovat nemoc-

né (Lk 9,2) a konali je tak ušlechtilé, že si zasloužili titul svatých lékařů chudých: vykonávali totiž lékařské povolání bez nároku na odměnu.

V rámci přípravy na Velké jubileum roku 2000 Církev na celém světě věnuje rok 1999 bedlivější reflexi o Bohu Otci. Apoštol Jan nám ve svém prvním listě připomíná, že *Bůh je láska* (4,8.16). Jak by mohla úvaha o takovém tajemství neoživit božskou ctnost lásky v její dvojí podobě: lásce k Bohu a k bratřím?

2. Z tohoto pohledu získává na sklonku druhého tisíciletí křesťanské éry úsilí Církve všimnout si hlavně chudých a trpících na těle a na duchu povahu „cesty opravdového obrácení k evangelium“ (srov. Apoštolský list Tertio millennio adveniente, 50). To nepochybně probudí usilovnější hledání jednoty všech lidí s cílem budovat civilizaci lásky (srov. tamtéž, 50-52) ve znamení Ježíšovy Matky, „dokonalého vzoru lásky k Bohu i k bližnímu“ (tamtéž, 54).

Jaké místo na zemi by dnes mohlo lépe než Libanon symbolizovat jednotu mezi křesťany a setkání všech lidí ve společenství lásky? Libanonská země totiž není jen místem soužití katolických komunit vycházejících z odlišných tradic a různých křesťanských komunit, ale je také křížovatkou mnoha náboženství. Jako taková může výborně představovat jakousi laboratoř, kde bychom „společně budovali budoucnost v soužití a vzájemné spolupráci, se zřetelem na lidský a morální rozvoj“ národů. (Apoštolská posynodní exhortace Nová naděje pro Libanon, 93)

Světový den nemocných, jehož oslavy vyvrcholí právě v Libanonu, vyzývá obecnou církev k tomu, aby se tázala, jak plní

svou službu těm, kdo jsou v situaci, jež více než kterákoli jiná odhaluje omezení a zranitelnost lidských tvorů a volá také po vzájemné solidaritě. Tento den se tak stává mimořádnou chvílí, v níž se obracíme na Otce, a nutně nám připomíná hlavní příkázání lásky, z jehož dodržování bude skládat účty každý z nás (srov. Mt 25,31-46). Vzor, jímž se máme inspirovat, nám ukazuje sám Ježíš na postavě dobrého Samaritána, na podobě, které má klíčový význam pro plné porozumění příkázání lásky k bližnímu (srov. Lk 10,25-37).

3. Blížící se Světový den nemocných má být tedy pojímán v rámci mimořádné vnímavosti k povinnosti lásky, což bude určitě zdůrazněno setkáním věnovaným úvahám, studiu a modlitbě, jež se uskuteční v chrámu Naší Paní Harisské, kde se scházejí poutníci ze všech libanonských křesťanských komunit z různých církví a také zbožní muslimové. Zbystří to náš cit pro potřebu jednoty, již lze dosáhnout oním „ekumenismem skutků“ spočívajícím v péči o nemocné, trpící, lidi vytlačené na okraj společnosti, o chudé, o ty, kteří přišli o všechno, jednoty která je zároveň nejnaléhavější a nejméně obtížnou ekumenickou cestou, jak dokazuje zkušenost. Na této cestě budeme moci nejen hledat „plnou jednotu“ těch, kdo se nazývají křesťany, ale také otevřít se mezináboženskému dialogu právě na místě, jakým je Libanon, kde různá náboženská vyznání „společně uznávají některá nepopíratelná lidská a duchovní práva“, jež mohou vést i „za hranice důležitých rozdílů mezi jednotlivými náboženstvími“, aby se především rozpoznalo to, co je spojuje.“ (Apoštolská posynodní

exhortace Nová naděje pro Libanon, 13-14)

4. Žádná prosba nezaznívá z lidského srdce toužebněji než prosba o zdraví a o péči o ně. Není tedy divu, jestliže se lidská solidarita na všech úrovních může a má rozvíjet především v oblasti péče o zdraví. Proto naléhavě potřebujeme „důkladně a do hloubky přezkoumat organizaci zdravotnických služeb poskytovaných institucemi s cílem učinit tyto instituce místy podávajícími stále silnější svědectví o lásce k lidem“ (tamtéž, 102).

Odpověď, na kterou čeká trpící, je třeba přizpůsobovat podmínkám adresáta, jenž nade všechno touží po účasti, po solidární lásce a po obětavé, až hrdinné péči.

Ať se rozjímání o tajemství Božího otcovství promění v důvod naděje pro nemocné a ve školu starostlivé péče o ty, kdo jim pomáhají.

5. Nemocným každého věku a stavu, obětem všech nemocí, přírodních katastrof a tragédií náleží má výzva, ať se svěří do Boží otcovské náruče. Víme, že život nám byl dán Otcem jako dar, jako nejvyšší projev jeho lásky a nepřestává být jeho darem za jakýchkoli okolností. Tímto přesvědčením musí být vedena všechna naše závažná rozhodnutí, nehledě na to, že jejich cíl nám někdy může kvůli našim omezením připadat neznámý a nejistý. O toto přesvědčení se opírá žalmistova výzva: „Na Hospodina slož svoji starost, postará se o tebe a nedopustí, aby se kdy spravedlivý zhroutil“. (Ž 55,23)

O těchto slovech napsal svatý Augustin: „Čím by ses měl znepokojovat? Kvůli čemu se budeš lopotit? Ten, který tě stvořil, se o tebe stará. Copak se ten, který o tebe pečoval, ještě než jsi byl, o tebe nepostaral, když nyní jsi to, čím chtěl, abys byl? Vždyť nyní již věříš, již ses vydal po cestě spravedlnosti. Mys- (Pokračování na str. 5)

Ve společenství svatých jistě existuje „mezi věřícími, kteří již dosáhli nebeské vlasti, nebo kteří odpykávají své viny v očistci, nebo kteří ještě putují po této zemi, trvalé pouto lásky a bohatá výměna všech dober“. Při této obdivuhodné výměně svatost jednoho prospívá ostatním a zdaleka přesahuje škodu, kterou hřích jednoho mohl způsobit ostatním. Proto tedy obracet se na společenství svatých dává zkroušenému hříšníkovi možnost, aby byl rychleji a důkladněji očištěn od trestů za hřích.

KKC 1475

Odpovědné poslání

Zamyšlení nad nedělními liturgickými texty

**Jestliže sůl pozbude chuti,
není k ničemu**

Připomeň si Ježíšova slova, v nichž v úvodu své horské řeči vyzvedl ideály, k nimž má směřovat úsilí jeho učedníků. Těch několik málo vět, které slyšíš dnes, jsou důležitým doplněním osmera blahoslovenství. Pros Ducha svatého, abys spolu s vyznamenáním, kterého se ti dnes dostane, dokázala pochopit a přijmout i odpovědnost, která je s tím spojena.

Ježíš od samého počátku hledá ty, na které se může spolehnout. Chce si získat a vychovat následovníky, kteří v jeho slovech nebudou hledat jen osobní útěchu, ale stanou se celým svým životem posly nového ducha jeho království.

Jestliže tě nazývá svou solí a svým světlem, vidíš zcela zřetelně, že tě potřebuje pro druhé. Sůl není slaná sama pro sebe. Obstaráváš si ji, aby dodávala potravinám nejen správnou chuť, ale také je chránila před zkázou. Svíce si nesvítí pro své vlastní potěšení. Rozsvěčuješ ji, aby tě zbavila temnoty a umožnila ti, abys správně viděla.

Přidružit se k Ježíšovým učedníkům znamená zcela změnit své dosavadní zaměření. Jestliže až dosud stála v centru tvé pozornosti a tvého snažení především tvoje vlastní osoba, nyní má dojít k zásadnímu obratu: nebudeš už žít pro sebe, ale pro druhé, kteří potřebují Ježíšovu sůl a jeho světlo. Jak však slyšíš, touto solí a světlem jsi ty sama. Ježíš na tebe spoléhá, že díky tobě se jeho sůl a světlo dostanou tam, kde je jich právě tolik zapotřebí.

Z toho můžeš usuzovat, jaká má být tvoje přítomnost ve světě: Ježíš potřebuje, aby ses otevřela světu, nikoliv však tak, že s ním splyneš a budeš k nerozeznání. Tvá přítomnost ve světě má smysl právě v tom, že se od svého okolí výrazně odlišuješ, tak jako se liší sůl od planého pokrmu a světlo od tmy, která je obklopuje. Čím více a s čím větší samozřejmostí se všude kolem tebe zabydlují skutky temnoty, tím více je zapotřebí, aby se rozzářilo zcela odlišné světlo, které v tobě Ježíš zapaluje.

Svícen, na kterém máš stát, není svícen povýšenosti a domýšlivosti, ani nadřazenosti. Světlem můžeš být jenom proto, že na světlo přišlo světlo pravé, které osvětluje každého člověka.⁽¹⁾ Světlem se můžeš stát jedině tak, že přijmeš Ježíše do svého života, a tak se staneš Božím dítětem.⁽²⁾ Tvé světlo je světlo

Ježíšovo, které se od tebe odráží, jako se měsíc rozzáří světlem slunce, a tak osvětluje temnotu. Je to světlo Ježíše Krista, a to ukřižovaného. Ty sama je nemůžeš rozsvítit, nýbrž jen dále nést, nebo jen uhasit či postavit pod příklop.

Tvá chuť ani tvé světlo nesmí tedy splynout s okolím. Tvůj Pán a Mistr chce, aby tvá chuť a světlo byly přímo v šokujícím kontrastu k tomu, co se děje kolem tebe. Už Izaiáš tě k tomu povzbuzuje: *Tvé světlo má vyrazit jak jitřenka. Před tebou musí jít tvá spravedlnost a za tebou Boží sláva.*

To, čím máš zářit a vynikat, nejsou slova, nýbrž skutky: *Lámej chléb hladovému, popřej pohostinství bloudícím ubožákům, když vidíš nahého, obleč ho, neodmítej pomoc svému bližnímu.* Uprostřed bezohledného sobectví a zdvořile maskované chamtivosti musí nekompromisně zazářit sebeobětující nezištnost tvé dobrotivé služebnosti. *Tehdy v temnotě vzejde tvé světlo a soumrak kolem tebe se stane poledním jasnem.* Svou dosavadní starost, jak se vyrovnat těm, kteří mají více, obrať natrvalo jiným směrem: začni se zajímat o ty, kteří strádají, protože nemají ani to, co máš ty. O svou nouzi se přitom neboj. Pokud jsi v Boží službě, můžeš si být jista, že je o tebe dobře postaráno, *nemusíš se obávat zlých zpráv.*⁽³⁾ *Budeš-li volat, Hospodin ti odpoví a řekne: Zde jsem.* Vidíš to přece na příkladu tolika světců: tím, že jsou *milosrdní a dobrotiví, září v temnotách jako světlo.*⁽⁴⁾ Právě pro to, co všechno vykonali pro druhé, ačkoliv sami měli věčně prázdnou kapsu, udivili svět a přivedli jej k tomu, že užasl nad *dobrymi skutky* a měl důvod *vzdávat slávu Otci v nebesích.*

Není dnes žádné jiné cesty, jak vybudovat Boží království. To je jediná sůl a jediné světlo, které vrátí nemocnému světu zdravé, lidské, nesobecké vztahy. Svítí tvé světlo dostatečně jasně v tvé vlastním domově? Nejsi tak zaměstnána lítostivými a vyčítavými myšlenkami, čím jsou druzí povinni tobě, že ti nezbude čas zamyslet se, zda srdce tobě svěšená nejsou ve skutečnosti hladová, nahá a bez přístřeší?

Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo za své přátele položí svůj život. Vy jste moji přátelé, když děláte, co já vám ukládám.⁽⁵⁾ Jestliže máš dát život, tím spíše pozemské statky a starostlivou lásku, která nepočítá.

Ježíši, dej mi svého Ducha, abych pochopila, co to znamená, že na mě spoléháš.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ J 1,9; ⁽²⁾ Srov. J 1,12; ⁽³⁾ Srov. resp. žalm 112

⁽⁴⁾ Tamt.; ⁽⁵⁾ J 15,13n

Liturgická čtení

1. čtení – Iz 58,7–10

Toto praví Hospodin:

„Lámej svůj chléb hladovému, popřej pohostinství bloudícím ubožákům; když vidíš nahého, obleč ho, neodmítej pomoc svému bližnímu. Tehdy vyrazí tvé světlo jak zora, tvá jizva se brzy zacelí. Před tebou půjde tvá spravedlnost a za tebou Boží sláva. Tehdy budeš volat, a Hospodin ti odpoví, křičet o pomoc, a on ti řekne: „Zde jsem!“ Přestaneš-li utlačovat, ukazovat prstem, křivě mluvit, nasytíš-li svým chlebem hladového, ukojíš-li lačného, tehdy v temnotě vzejde tvé světlo a soumrak tvůj stane se poledním jasnem.“

2. čtení – 1 Kor 2,1–5

Bratři, když jsem k vám přišel hlásat svědectví o Bohu, nepřišel jsem s nějakou zvláštní výřečností nebo moudrostí. Rozhodl jsem se totiž, že u vás nechci znát nic jiného než Ježíše Krista, a to ukřižovaného.

Vystupoval jsem u vás se skleslou náladou, se strachem a obavami. A moje mluvení a kázání nezáleželo v přemlouvavých slovech moudrosti, ale v projednání Ducha a moci. To proto, aby se vaše víra zakládala na moci Boží, a ne na moudrosti lidské.

Evangelium – Mt 5,13–16

Ježíš řekl svým učedníkům:

„Vy jste sůl země; jestliže však sůl ztratí chuť, čím bude osolena? K ničemu se už nehodí, než aby se vyhodila ven a lidé po ní šlapali.

Vy jste světlo světa. Nemůže se skrýt město položené na hoře. A když se svítlna rozsvítí, nestaví se pod nádobu, ale na podstavec, takže svítí všem v domě. Tak ať vaše světlo svítí lidem, aby viděli vaše dobré skutky a velebili vašeho Otce v nebesích.“

Být zdravý

Bratr Efraim – kněz a lékař

Jeden můj přítel, lékař, mi jednou řekl, že lékař potřebuje kněze, stejně jako kněz potřebuje lékaře. Mohli bychom snad říct, že jeden léčí tělo a druhý léčí duši. Ale to by bylo příliš zjednodušené a dávalo by to za pravdu dualistickému světonázoru. Oba tyto terapeuti se hledají, protože se navzájem doplňují, protože jeden bez druhého se neobejdou, neboť je ve skutečnosti jen jedna jediná věda.

Ježíšovo slovo nám ukazuje velmi jasně, jak hluboká je jednota mezi těmito dvěma:

Zaslepil jim oči a zatvrdil jim srdce, aby očima neviděli, srdcem neporozuměli, nenapravili se a já abych je neuzdravil. (J 12, 40)

Nápadné je u tohoto Ježíšova slova spojení mezi obrácením a uzdravením, ale také vztah závislosti mezi uzdravením a odpuštěním hříchů, tzn. smířením s Bohem.

Smysl nemoci

V třicátém devátém roce svého kralování onemocněl Ása přetěžkou nemocí nohou. Ale ani ve své nemoci se nedotazoval Hospodina, nýbrž vyhledal jen lékaře. (2 Par 16,2)

Proč jsme nemocní? Z čeho? Když klademe otázky takto, pak jsme blízko tomu, klást příčinu a smysl blízko sebe. Jsme nemocní v důsledku hříchu a nemoc nám ukazuje spojenectví s touto vinou. Psychické a fyzické nemoci nám stále připomínají naši smrtelnost, naši solidaritu s individuální i kolektivní vinou, ukazují nám na lék a »jediného lékaře našich duší«, kterého věřící křesťané nazývají Kristus.

Moderní medicína nebere zřetel na člověka jako celek, jako jednotu jak z hlediska původu, tak z hlediska jeho poslání. Zaměřuje se na symptom a snaží se, aby zmizel, a jáse, jakmile chemická změna změní také vnější vzhled věci. Ale je nemocný sku-

tečně uzdravený? V mnoha případech můžeme mluvit o pokroku medicíny a blahopřát vědě, ale víme už od dob Rabelaisových, že věda bez svědomí je jen troskou duše. Lékařské prostředí by bylo pokornější, kdyby si bylo vědomo, že se zde jedná jen o poloviční vítězství, pokud nejde vůbec pouze o vítězství zdánlivé.

Jeden z mých přátel vyzkoušel homeopatii. Hrál si na čarodějova učně, aby se zbavil sené rýmy. Jásal nad vítězstvím, že všechny alergické symptomy zmizely jako samy od sebe. Za dva dni mu vyrazil na hrudi ošklivý exém, který se silně zanítil. Co udělal? Potlačil symptomy, nikoliv však nemoc. Ta propukla jiným způsobem, protože musela z těla ven.

Tělesné nemoci jsou skutečně pokračováním, ztělesněním duševního, morálního utrpení, špatných rodinných a pracovních vztahů, zla ve společnosti a osobních konfliktů.

Jeden velmi zkušený lékař mi jednou řekl, že v podstatě má nemoc jen jeden ontologický základ, který je možno vyjádřit různým způsobem. Tato nemoc bytí je z pohledu Zjevení nemocí lásky: jsme nemocní, protože nedostatečně milujeme a nenecháme se milovat. Setkání se Zachráncem je uzdravující, jak nám to zvěstuje evangelium: *Když nastal večer, přinesli k němu mnoho posedlých zlými duchy. Svým slovem duchy vyhnal a všechny nemocné uzdravil, aby se naplnilo, co řekl prorok Izaiáš: »Vzal na sebe naše slabosti a nesl naše nemoci.« (Mt 8, 16n)*

Uzdravení tedy přichází ze smíření s Bohem. Z tohoto hlediska se nesmíme dívat na svá malá a velká zla jako na jednoduché nepříjemnosti na cestě. Ony jsou významné a zapisují se do našich duchovních dějin. Budeme uzdraveni, až se se Stvořitelem dokonale smíříme, to znamená, až budeme schopni stanout před ním tváří v tvář. Až do té doby, když děláme

všechno možné, abychom se uzdravili, musíme se ptát: *Není naše fyzická nemoc poselstvím? Co znamená? Kde se musím změnit? Jak musím prožívat tuto nemoc? Utlačuje mě, anebo mi dává růst?*

Uzdravit se, ale za jakou cenu?

Kdo hřeší proti svému Stvořiteli, ať padne do rukou lékaře. (Sir 38, 15)

Chtít se uzdravit za každou cenu je zcela pochopitelné a docela lidské přání, ale tato cena je někdy nepoměrně vysoká. Musíme se podobat oné ženě, která dala celý svůj majetek lékařům, aby ji vyléčili z krvotoku, kterým trpěla již 12 let? Pak se blíží k Ježíši jako k léčiteli, který je její poslední nadějí. (Mk 5,25nn) Komu slouží tato poslední šance? Bohu, jako v tomto případě, nebo nepříteli našich duší, který dává uzdravení těla výměnou za kousek naší duše?

Dnes jsou k dispozici všechny možné terapie, z nichž některé jsou velmi účinné. Ale bez ohledu na to, že někdy čerpají z cizích filozofií, dávají často do pohybu síly, které nemají pod kontrolou. Jsme pak proti své vůli zapleteni do filozofií, které nás strhují zpět k nám samým. Kříž, smysl utrpení, odpuštění a ctnosti z našeho horizontu mizí. Zmocňuje se nás Luciferova pycha.

Je celé množství návodů k autoterapii, autohypnóze, autogennímu tréninku, uzdravování skrze vizualizaci, fytotherapie, homeopatie atd. Většina z nich je nejdříve dobrá, ale stávají se tím nebezpečnější, čím hlouběji do nich pronikáme.

Musíme se naléhavě modlit, aby bylo stále více skutečně křesťanských terapeutů, které nezajímá ani moc, ani peníze, nýbrž touží po tom, aby uzdravovali celého člověka v jeho božské budoucnosti.

Feu et Lumière 41
Překlad -Iš-

DĚKOVNÁ MODLITBA SV. BONAVENTURY PO MŠI SVATÉ

Nejsladší Pane Ježíši, protkni mou duši a mé nitro přelíbeznou a spásanosnou ranou svého milování, opravdu pokojnou, apoštolskou a nejsvětější láskou, aby se má duše zcela vyčerpala trvalou láskou a touhou po tobě; aby chřadla touhou po tvých přítomcích, aby dychtila uvolnit se a být s tebou. Dej, ať moje duše touží po tobě, po pokrmu andělů, občerstvení svatých duší, po našem chlebě vezdejší, předpodstatněm, který má v sobě všechnu líbeznost a chuť a všechno nejpříjemnější potěšení. Ať mé srdce stále dychtivě požívá tebe, na kterého touží patřit andělé, aby se celá má duše naplnila sladkostí tvé chuti; ať stále žízni po tobě, zdroji života, prameni moudrosti a vědění, zdroji věčného světla, proudu rozkoše a hojnosti Božího domu. Ať stále kráčí za tebou, tebe hledá, tebe nachází, k tobě směřuje, k tobě přichází, o tobě rozjímá, s tebou rozmlouvá a všechno koná ke chvále a slávě tvého jména s pokorou a skromností, s láskou a potěšením, s lehkostí a zápallem vytrvale až do konce; abys ty byl povždy mou nadějí, veškerou mou důvěrou, mým pokladem, mou rozkoší, mým potěšením, mým pokojem a odpočinkem, mým mírem, mou vůní, mou sladkostí, mým pokrmem, mým občerstvením, mým útočištěm, mou pomocí, mou moudrostí, mým podílem, mým majetkem, mým pokladem, v němž je pevně a nenávratně provždy zakořeněna má mysl a mé srdce. Amen.

Missale Romanum

„Dům léčby bolesti s hospicem sv. Josefa“ v Rajhradě – DLBšH

Čtvrtý samostatný hospic v České republice byl slavnostně otevřen 18. ledna 1999 za přítomnosti brněnského biskupa Vojtěcha Cikrleho a dalších hostů. Od r. 1996 působí *Hospic Anežky České v Červeném Kostelci*, v r. 1998 zahájil svou činnost *Hospic sv. Lazara v Plzni* a *Hospic Štrasburk v Praze-Bohnicích*.

DLBšH sv. Josefa je prvním samostatným hospicem na Moravě, navíc je ojedinělý svým zaměřením na léčbu bolesti. MUDr. Zdeněk Bystřický, ředitel DLBšH sv. Josefa, k tomu říká: „V nejtěžším období života by člověk neměl zůstat sám.

Ve chvíli, kdy to potřebuje, by měl být někdo, kdo ho podrží za ruku. Nahradit domácí prostředí sice nemůžeme, ale rozhodně se pokusíme to udělat mnohem lépe než zdravotnická zařízení stávajícího typu.“

Součástí DLBšH sv. Josefa je edukační centrum, které chce pořádáním seminářů a odborných kursů pro lékaře a zdravotnický personál zvýšit informovanost o tomto typu péče. Pravidelně budou pořádány kursy sv. Zdislavy pro pomocný zdravotnický personál, kursy psychoterapeutického přístupu k umírajícím pacientům, kursy logoterapie atd.

Hospicová péče je formou paliativní péče, kterou tvoří souhrn lékařských, ošetrovatelských a rehabilitačně-ošetrovatelských činností. Tato péče je poskytována pacientům s chronickou nevléčitelnou nemocí, u kterých byly při léčbě vyčerpány všechny dostupné možnosti vedoucí k uzdravení. Pokračuje zde léčba nemoci s cílem minimalizovat bolest. Bere se ohled nejen na fyzické problémy nemocného, ale také na jeho psychologické, duchovní a sociální potřeby. Hospic není místem, odkud již není návratu, není to ani domov důchodců, ani léčebna dlouhodobě nemoc-

ných. Snahou je, aby se člověk po stabilizaci zdravotního stavu mohl vrátit domů.

Sdružení poskytovatelů hospicové péče se snaží prosadit hospicovou péči jako oficiální, zákonem definovanou službu. Hospicová péče není zatím v číselnících zdravotních pojišťoven zavedena, proto se při jejím hrazení vychází z nákladů na lůžko. V případě DLBšH sv. Josefa činí „lůžkoden“ cca 1100 Kč. Financování je vícezdrojové – významnou část příjmů tvoří úhrady od zdravotních pojišťoven, dotace a dary od občanů a organizací. Pacienti se podílejí na úhradě nadstandardních služeb; příbuzní, kteří v hospici pobývají s nemocným rodinným příslušníkem, hradí náklady v plném rozsahu.

Poselství papeže Jana Pavla II. k přípravě VII. SDN

(Pokračování ze str. 2)

líš tedy, že o tebe nebude pečovat ten, který dává vyjít svému slunci nad dobrými i zlými a sesílá déšť spravedlivým i nespravedlivým? A že bude zanedbávat a opustí jen tebe, který jsi již spravedlivý a žiješ ve víře? Naopak, zahrnuje tě svým dobrodiním, pomáhá ti, dává ti, co potřebuješ, chrání tě před protivenstvími. Utěšuje tě svými dary, abys vytrval, odnímá ti je, aby tě napravil, abys nezhynul; buď klidný, Pán se o tebe stará. Ten, který tě stvořil, je ti oporou, neopouští ruku svého Stvořitele; jestliže vypadneš z ruky svého tvůrce, rozbiješ se. Dobrá vůle ti pomáhá setrvat v rukou toho, kdo tě stvořil... Svěř se jemu, nemysli si, že je tam prázdnota, do níž by ses propadl; nic takového si nepředstavuj. On přece řekl: „Jsou mne plná nebesa i země.“ On ti nikdy nebude scházet; nescházej ty jemu, nescházej sobě samému.“ (Enarr. in Psalmos 39,26,27: CCL 38,445)

6. Pracovníkům ve zdravotnictví – lékařům, lékárníkům, ošetrovatelům, kaplanům, řeholníkům a řeholnicím, administrativním pracovníkům a dobrovolníkům – které jejich povolání a odbornost vedou k tomu, aby byli ochránci a služebníky lidského života, opět připomínám Kristův příklad: Kristus byl poslán Otcem jako nejvyšší důkaz jeho nekonečné lásky (srov. Jan 3, 16) a učil člověka „utrpením konat dobro a prokazovat dobrodiní tomu, kdo trpí. Tímto dvojím aspektem nám plně odhalil smysl utrpení.“ (Apoštolský list *Salvifici doloris*, 30)

Ve škole vedené trpícími se snažte láskyplným pochopením zachytit hluboké důvody tajemství utrpení. Bolest, již jste svědky, ať je měřítkem obětavosti, jež se od vás očekává. A v této službě životu buďte otevřeni pro spolupráci se všemi, neboť „otázka života, jeho ochrany a rozvoje není pouze privilegium křesťanů... Život má v sobě

zajisté cosi posvátného a náboženského, což ovšem nevnímají pouze křesťané.“ (Encyklika *Evangelium vitae*, 101) A jako ten, kdo trpí, nežádá o nic jiného než o pomoc, tak i vy přijímejte pomoc všech, když se chce stát odpovědí lásky.

7. Společenství Církve naléhavě vybízím, aby rok Boha Otce učinila rokem činné lásky, lásky skutků prostřednictvím plného nasazení všech církevních institucí. Svätý Ignác Antiochijský píše Efezanům, že milosrdná láska je cesta k Bohu. Víra a láska jsou počátkem i cílem života; víra je počátkem, láska je cílem (srov. PG V, 651). Tyto ctnosti jsou doprovázeny všemi ostatními ctnostmi, aby vedly člověka k dokonalosti. Svätý Augustin nás učí: „Jestliže tedy nemůžeš číst všechny stránky Písma jednu po druhé, nemůžeš procházet všechny knihy obsahující Boží slovo, ani vstoupit do všech tajemství Písma svätého, měj lásku: na ní závisí všechno. Tak budeš vědět nejen to, co ses v nich naučil, ale i to, co ses ještě naučit nestačil.“ (Sermo 350,2–3: PL 39,1534)

8. Panna Maria, Naše Paní Harisská, ať v tento Světový den nemocných stojí svým vznešeným příkladem po boku všech, kdo trpí; ať ukazuje cestu těm, kdo vydávají svědectví křesťanské víry prostřednictvím služby nemocným; ať svou mateřskou rukou vede všechny do domu Otce veškerého milosrdenství. Ona, která bděla nad palčivými bolestmi libanonského národa, ať ve světě probouzí obnovenou důvěru v uzdravující moc lásky prostřednictvím naděje, jež v této zemi znovu rozkvetla, a ať shromáždí všechny jako ztracené syny pod svůj plášť. Ať nové tisíciletí, na jehož prahu stojíme, zahájí éru obnovené důvěry v člověka, jenž je vrcholem všeho, co bylo stvořeno Boží láskou, neboť jen v lásce může člověk znovu nalézt smysl svého života a svého osudu.

Ve Vatikánu
8. prosince 1998

Triumfální návrat po dvaceti letech

Jan Pavel II. uskutečnil ve dnech 22. – 28. ledna 1999 svou 85. zahraniční cestu do Mexika a Spojených států. Mexiko bylo cílem jeho první pouti, která se uskutečnila záhy po jeho nástupu již 25. ledna 1979. Tehdy stála státem neuznaná katolická církev v Mexiku na samém okraji legality. Tuto papežovu premiéru provázal mimořádný zájem masmédií, ale ještě větší zájem mexických věřících. Celý svět zná fotografii papeže s indiánskou čelenkou. Byl tehdy mladý a plný tělesné síly. Prohlásil s velkou rozhodností: »Utlačovaný venkovský lid, dělníci, kteří se svým potem pijí i své zoufalství, mají právo, aby padly všechny bariéry, které znamenají jejich vykořisťování.« Na adresu velkoplantážníků prohlásil: »Není to lidské a není to křesťanské udržovat určité situace, které představují zjevné bezpráví.«

Za dvacet let nebyly tyto rozporů překonány. Mexiko se otfřasá sociálními a národnostními konflikty, kdy blaho jedněch je vykupováno extrémními pracovními podmínkami druhých a nutí milióny pracovníků k útěku do USA.

19,3 mil. duší největší diecézi světa vůbec. Pracuje v ní 1660 kněží a 4400 řádových sester. Mexický arcibiskup Norberto Rivera Carrera byl před rokem jmenován kardinálem. V poslední době se opakovaně vyslovil kriticky k sociálním nespravedlnostem, korupci a dramatu uprchlíků do Severní Ameriky. Církev zde bojuje na mnoha frontách. Země prožila svůj otfřes především v důsledku svého vstupu do zóny svobodného obchodu NAFTA před pěti roky a tento krok doslova převálcoval mexické národní hospodářství.

Důležitým duchovním centrem je poutní svatyně Panny Marie Guadeloupské. Návštěva této svatyně je také vrcholným bodem papežovy poutní cesty. Zde Jan Pavel II. uzavírá celomexický biskupský synod, který skončil v r. 1997 a k jehož výsledkům napsal apoštolský list Církev v Americe. List má 140 stran a týká se tří stěžejních otázek: obrácení, společenství a solidarita. Nekompromisními slovy v něm odsuzuje obchod s drogami, korupci, potraty a eutanázii, nenávisť vůči cizincům a porušování lidských práv.

Návštěva poutní svatyně Panny Marie Guadeloupské byla vrcholným bodem papežovy poutní cesty do Mexika a Spojených států.

Na letišti v Městě Mexiku jej uvítal mexický prezident Ernesto Cerdillo. Cestou do města mu primátor předal klíče od hlavního města. Cestu, kudy Jan Pavel II. projížděl, lemovaly dva milióny Mexičanů. Na apoštolské nunciatuře slavnostně podepsal postsynodální list »Církev v Americe«.

Eucharistické slavnosti u svatyně Panny Marie se účastnilo milión věřících z Mexika a z celé Ameriky.

Na Aztéckém stadiónu v hlavním městě se sešly čtyři generace od starců až po ty nejmenší z celého kontinentu. Shromáždili se kolem Jana Pavla II. k mimořádně intenzivní a jedinečné modlitbě, která zanechala hluboké dojmy v srdci každého účastníka. Připomínalo to velká setkání s mládeží, která Jan Pavel II. pořádá již několik let. Toto setkání bylo něco jako vrchol nepřetržitého dialogu, který zazněl ve výzvě: »Ameriko, země Kristova a Mariina, máš důležitou úlohu při výstavbě nového světa!« Nadšení přítomných vyústilo do manifestativního přijetí »úžasného závazku«. Papež zde znovu prezentoval 2. vatikánský koncil jako evangelijní odpověď na nejnovější vývoj ve světě a počátek nového křesťanského jara. Nová epocha musí přinést upevnění víry v Ježíše Krista, který má následovat po století hlubokých omylů. Křesťané jsou povinni být nositeli a svědky vel-

ké naděje Církev v každém prostředí, kam je Bůh pošle. S touto nadějí se musí spojit láska bez hranic ke všem bližním.

Papež spoléhá na mladé, že svět, který převezmou, bude orientován na Boha a že všechny instituce politické, vědecké, finanční i kulturní budou v autentické a ryzí službě člověku bez rozdílu rasy, třídy, prostředí, aby svět byl více lidský, bratrský a solidární.

Při návštěvě v Saint Louis ve Spojených státech apeloval Jan Pavel II. na tento kontinent, aby se otevřel životu a kráčel ve světle pravdy Kristovy. Upozornil na odpovědnost, kterou mají Spojené státy z toho hlediska, že silně ovlivňují názory, postoje a veřejné mínění na celém světě a ovlivňují také politickou scénu. Papež důrazně odmítl všechny formy násilí. Přirovnal nenarozené děti, umírající staré lidi, postižené a další »neužitečné« k utlačované skupině obdobně, jako tomu bylo kdysi u obyvatel jiné pleti. V Saint Louis slavil Jan Pavel II. eucharistii v »Trans World Dome« a den zakončil slavnostními nešporami v místní katedrále. Na programu bylo také setkání s prezidentem Spojených států Billem Clintonem.

Ve středu večer nastoupil zpáteční cestu do Říma.

Bohatý výběr z homilií a vystoupení Jana Pavla II. z této apoštolské cesty připravujeme pro další čísla Světa. -ra-

Katolická církev je s velkým odstupem největší místní církví španělsky hovořící Latinské Ameriky. 90 z 95 miliónů obyvatel jsou katolíci rozdělení do 83 biskupství a prelatur. Diecéze Města Mexiko je se svými

Výslovně se zastává původních obyvatel kontinentu a těch, kteří sem byli zavlčeni z Afriky. Naléhá, aby bohatý Sever spolupracoval s chudým Jihem. Úkolem Církev je spojit, nikoliv rozdělovat.

Obrácení je nezbytné

Postavit se čelem k životnímu poslání znamená sloužit budoucnosti

Kdo tomu ještě věří? Komu proniklo do srdce i do ledví, že v přítomnosti nastal klid, který je nebezpečný? Dokud se našim současníkům daří dobře, nevěří těm, kteří je napomínají, a když se jim začne dařit špatně, volají: Proč nám nikdo nic neřekl? Proč jste nás nechali tápat ve tmě? Bylo přece vaší povinností, abyste nám to řekli. Ale těmto současníkům je třeba otevřeně říct do očí: »Řekli jsme vám to, ale vy jste to nechťeli slyšet a nevěřili jste nám.«

Ať už je to svět, nebo Církev, žádnou z velkých institucí zlý duch času neminul, aniž by nezanechal po sobě škody. Duchovní mravní základy Evropy, které po staletí udržovaly její pořádkující stabilitu, byly v naší epoše strženy a zničeny. Žijeme v době, ve které se občan zabývá tím, že se daru života snaží využít v primitivních lidských vášních a těmto hanebnými skutky se dokonce chlubí. Vycvičil se v tom, jak se zbavovat studu. Když na příklad vstoupíme do některého velkého nádraží v Evropě, máme dojem, že jsme vešli do velkého pornografického krámu.

Tam, kde ve společenském vědomí schází vnitřní regulace, dřepí a šklebí se přede dveřmi chaos. Kde byly zbořeny nosné řady, stává se ve státě z člověka ve společnosti něco jako dobytčí stádo. To se pak žene nenávratně do propasti. Pád do dekadence není ani pro stát ani pro Církev bez následků. Jestliže se např. zabijení nenarozených stane kolektivním šílenstvím průmyslových států, pak se nejen nenávratně sníží počet dětí, takže národy spějí ke svému konci, ale současně se právní vědomí musí zvrhnout do stavu, ve kterém zavládne zvěle. Paní Christa Meves popisuje

nejen současný stav, ale ukazuje také cesty k obrácení.

Slavná báseň Reinholda Schneidera (napsáno za 2. svět. války) nabyła zvláště od své druhé sloky nové aktualnosti“.

*Nastala doba,
kdy se spása skrývá
a lidská pýcha
oslavuje na tržištích,
zatímco v chrámě
se krčí prosebníci,
dokud Bůh naše oběti
neznění v požehnaní
a v hlubinách,
kam žádné oko nedohlédne,
vyschlé studny znovu
nenaplní životem...*

Když se podíváme, především z hlediska náboženského vývoje, zpět na posledních padesát let, ukáže se, že po válce došlo ve střední Evropě k znovuoživení víry. Kostely se opět naplnily. Katolická církev se zotavila z hitlerovského pronásledování. Ale když se v Německu zabýděl hospodářský zázrak, začal moderní člověk opět zdůrazňovat jiná hlediska. Stále více se dostávají do popředí peníze a smysl pro zisk; stále více nabývají na důležitosti vnější věci: oblečení, cestování, investice do zábavy a luxusu. V hospodářství došlo k úžasným inovacím, které berou člověku dech: použití jaderné energie, rozvoj výpočetního průmyslu, výstavba televizních sítí s nepřetržitým programem, možnosti genové manipulace a klonování, obrovské pokroky v molekulární biologii, stupňování vesmírných programů, rozvoj techniky uplatněný jak ve zbrojním průmyslu, tak ve stále rychlejších dopravních prostředcích.

Stále aktivněji, hektičtěji, rychleji a pohodlněji

Tento směr: stále aktivněji, hektičtěji, rychleji a pohodlněji

nalezl svůj odraz ve veřejném mínění, které bylo ovlivněno především rozvojem elektronických médií a tiskem s velkým nasazením. Tím se vystupňovalo prosazení liberalistického a kolektivistického obrazu člověka. Emancipace se stala přímo opojným sloganem: emancipace od rodiny, od tradiční morálky, od manželství na celý život, od tabu, které chránilo sexualitu, od zákazu potratů; nejdůležitější ze všeho je svoboda, která se všemožně artikuluje stále houfněji: emancipace také od Boha a také úplné osvobození od »tisícileté plísně ve stínu talárů«, což je slyšet nejen od mocných tohoto světa, ale i od mocných v Církvě a těch, kteří slouží její hierarchii.

Nákaza se začala šířit závratným tempem. »Užij si každý den« a »Všechno vyzkoušej« se stalo převažující devizou naší doby. Ztratil se pojem míry a palčivá otázka »Smíme dělat všechno to, co můžeme?« se cestou vytratila. Skutečnost, že dítě potřebuje již v mateřském lůně duchovní ochranu a velkou péči, se rovněž ztratila ze zřetel. Zapomnělo se, že děti potřebují, aby jim byla zprostředkována školní výchovou orientace v tom, co je dobro a co je zlo. To vedlo k neblahému zdivočení a k duchovnímu neduhu, k emocionálnímu oslabení mladé generace; základní úloha matky být ochránkyní dítěte byla přímo pošlapána. Ženy se stále více zřikají této své ochranné funkce, která je průpravou k náboženské výchově.

Duch času a Církev

Zesvětštělý duch času proniká stále více také do Církvě. Evangelická církev v Německu byla stržena do proudů politiky a ztratila mnoho svých členů. Katolickou církev sice drží neotřesitelná římská Skála, ale i ona byla narušena díky falešným znalcům, podněcovaným modernistickým duchem. Stát klesl na pomocníka, jak vyho-

Církevní milost. Nemocní, kteří přijímají tuto svátost a „dobrovolně se přidružují ke Kristovu utrpení a k jeho smrti“, jsou tak „prospěšní Božímu lidu“. Slavením této svátosti ve společenství svatých se církev přimlouvá za zlepšení stavu nemocného. A nemocný opět milostí této svátosti přispívá ze své strany k posvěcení církve a k dobru všech lidí, pro které církev trpí a obětuje se skrze Krista Bohu Otcí.

KKC 1522

vět veřejnému mínění, a tak právní řád zčásti uvízl v liberalistické neúčinnosti. Obyvatelstvo stále lehkomyšlněji a nezodpovědněji nastupovalo do tohoto rychlíku ducha času, ačkoliv jeho neblahé důsledky byly stále patrnější. Nastoupil **nevratný pokles porodnosti** a přivedl smlouvu mezi generacemi na pokraj nesplnitelnosti. Propukla eskalace potratů, rozvodů, kriminality a duševních chorob. Tím narostla i nezaměstnanost do gigantických rozměrů.

Razantní úpadek

Tento razantní úpadek nastoupil v průběhu několika málo desetiletí v jednotlivých etapách a musel vyděsit každého, kdo ještě realisticky vidí kolem sebe. A přece zůstaly protesty a protiopatření, které podnikly hrstky těch, kteří si uvědomují svou odpovědnost, zpravidla bez výsledku. Ztroskotaly na velkokampaních sdělovacích prostředků, které manipulují s lidmi, vymývají jim mozky a namlouvají masám, aby dále důvěřivě a se zavřenými očima pokračovaly ve zdánlivě pokrokovém trendu. Velké katedrály, které přežily válku, anebo byly znovu vystavěny, naplní se jen výjimečně při nějakých zvláštních velkých akcích. Ale na tržištích, na fotbalových stadiónech a v halách s rockovými zpěváky se naopak vzduch chvěje nadšeným křikem mas

podporovaných drogami a alkoholem a vyprovokovaných demonizujícími rytmy.

Spoluprožívání mnoha jednotlivých zážitků a etap nám zpřítomňuje báseň Reinholda Schneidera, na jedné straně se smutkem a stísněností, na druhé straně však s hluboce obšťastňující útěchou: Reinhold Schneider viděl tehdy, když psal tyto verše, jak na Německo přichází trestající Boží soud. Došlo k tomu záhy v proudu krve a bilionu slz. Ale přesto se dostalo další generaci Německa požehnaní blahobytu.

Lidská pýcha

Dnes je však tomu opět tak, že se *lidská pýcha oslavuje na tržištích*, ale i dnes je tu v trní scvrklé stádo tichých prosebníků. Ani jim nezbyvá nic jiného než sklonit se a mlčet, když si na nich pýcha vylévá zlost pro jejich »zastaralou a překonanou víru«. Jenže nikde nestojí psáno, že milost Boží závisí na mínění většiny.

Především poslední tři verše nám dávají naději: *Bůh naše oběti změní v požehnaní a vyschlé studny opět naplní životem*. Záleží totiž na tom, abychom se přidrželi víry. Oběti, které přinášíme, přispívají k tomu, že Bůh je opět připraven dát vytrysknout životu, i když zatím životní síla v důsledku sebezničení a odpadu od Boha »vysychá«. Je to příslib, ve kterém není místa pro rezignaci. Tak činí každou minutu našeho života cennou a zhodnocuje ji, pokud jednáme tak, že pracujeme na podporu života. V této situaci nesmíme dále trvat na svém »sebeurčení«. Spíše se musíme otevřít osvobozujícímu vědomí: Stojíme před Bohem s vědomím odpovědnosti, to znamená, musíme sloužit budoucnosti.

Christ und Zukunft 4/99
Překlad IŠ-

Malta jako z jiného světa

B. Bennassard navštívil Maltu a napsal o tom překvapující reportáž v časopise »Revue de Deux Mondes«

»Jak je vůbec možné, že může žít tolik lidí uprostřed Středozevního moře na kousku země, jehož nejvyšší „hora“ má výšku 250 m a povrch není větší než 316 km²? Malta má 380 000 obyvatel, čili 1150 na 1 km². Dva maltézké ostrovy Malta a Gozo nevyčníkají zvláštní krásou s výjimkou pobřeží Goza a Zlaté zátoky. Malta nemá stálých potoků a musí získávat pitnou vodu odsolováním mořské vody. Zemědělství je tu velmi intenzivní, pěstuje se především zelenina a víno, ale výnos ze zemědělství činí pouze 4% národního důchodu. Jak je to možné, že Malťané dosahují podobný průměrný národní dů-

chod na hlavu jako obyvatelé Portugalska nebo Řecka a nezaměstnanost nepřekročila nikdy 4%? Jak vysvětlit, že je zde takřka nulová zločinnost a neexistují zde žebráci? Je to tím více udivující, že v roce, kdy Malta získala nezávislost (1964), polovina Malťanů neuměla číst a psát, průmysl byl nerozvinutý a všechno nasvědčovalo tomu, že hospodářská situace se brzy značně zhorší. Památky, které tu zanechal maltézký řád, aristokrati a církev, jsou základem turistického průmyslu, který figuruje na prvním místě. »**Největším dojmem zde působí maltézká společnost a její život, jehož silou je pevná rodin-**

ná struktura. Odtud tak nízká zločinnost i absence žebráků. Katolicismus je zde všudypřítomný: ukazatel skutečně praktikujících katolíků je celosvětově rekordní: 85%!« Působí až zábavně, jak často je slyšet v jejich řeči náboženské výrazy, ve kterých jsou patrné vlivy arabského jazyka: *Allah* (Bůh), *Mouley Jesu* (Pán Ježíš), *Sultana* (Matka Boží, která je zde velice uctívána). Vliv náboženství je patrný také z názvů, které dávají Malťané svým domům: Luciani, Wojtyla, Otec Pio, Ježíšovo Srdce, Lurdy, Hosana, Kristus Král. I v autobusech veřejné dopravy najdete obraz Krista, Panny Marie nebo svatých vedle fotografií oblíbených sportovců.

Esprit et Vie 5/II

Manželství proti proudu i větru

Ve městě Široki Breg, 30 km od Medjugorje, nenajdete ve farní matrice mezi 13 000 obyvatel ani jeden případ rozvodu. Požívá snad Hercegovina mimořádné přízně nebe?

»Našel jsi svůj kříž«

Když se zde mladý člověk připravuje na manželství, neslyší nic o tom, že si našel ideálního partnera. Kněz mu řekne: »Našel jsi svůj kříž. Je to kříž, který si máš zamilovat a nést jej s radostí. Nesmíš jej odhodit, nýbrž se s ním laskat.« Kdyby někdo vyslovil taková slova u nás, popudil by snoubence k hněvu. Ale v Hercegovině vyvolává kříž velkou lásku.

Když jdou pak snoubenci do kostela, nesou s sebou kříž. Kněz jej posvětil a během manželského slibu má tento kříž ústřední postavení: nevěsta položí svou pravici na tento kříž a ženich svou ruku na její. Tak jsou obě ruce spojeny na kříži. Kněz pak položí svou štolu na obě tyto ruce a snoubenci si

podle církevního ritu slibují věrnost.

Pak se snoubenci nelíbají navzájem, nýbrž políbí kříž a vědí, že líbají pramen veškeré lásky. Když vidíme jejich ruce položené na kříži, tak chápeme: Když manžel opustí svou ženu nebo žena svého muže, opouští kříž. Ale kdo opustí kříž, tomu již nezbude vůbec nic, protože opustil Ježíše.

Ukřížovaný Ježíš je přítomen v srdci rodiny.

Po svatebním obřadu berou novomanželé svůj kříž a umístí jej na čestném místě ve svém domově. Kolem tohoto kříže se rodina shromažďuje k modlitbě, protože je přesvědčena, že se zrodila z kříže. Když dojde k problémům a konfliktům, modlí se manželé spolu před kří-

žem, aby našli pomoc. Nehledají právníka ani astrologa nebo věštkyni, nespolehají na psychologa nebo poradce. Nejdou k Ježíši a ke kříži.

Odpouštějí si navzájem a nespí s těžkým srdcem, protože nacházejí své útočiště u Ježíše, jediného, kdo má moc je zachránit.

Rodiče učí děti, aby každý den políbily kříž a nešly nikdy spát, dokud nepoděkují Pánu Ježíši. Pro děti je Ježíš přítelem rodiny, kterého uctívají a líbají. Říkají mu »Dobrou noc!« a políbí jej na kříži. Vědí, že Ježíš je chrání ve své náruči, kde se nemusí ničeho obávat. Jejich strach končí při políbení kříže.

Sestra Emanuela
Feu et lumière

Pán Ježíš Kristus, lékař našich duší i našich těl, ten, který odpustil hříchy ochrnutému a vrátil mu tělesné zdraví, chtěl, aby jeho církev pokračovala v síle Ducha svatého ve svém díle spásy a v uzdravování i u svých členů. To je cílem dvou svátostí uzdravování: svátosti smíření a pomazání nemocných.
KKC 1421

Vy jste (?) světlo světa

Ve světě, kde lidé s bezohledným sobectvím a vypočítavostí myslí jen na sebe (a to je skutečná příčina všech našich společenských i hospodářských potíží), musí křesťané osvědčovat a praktikovat nesobeckou poctivost a nezištnou obětavost

Žijeme v konzumní společnosti, tedy společnosti, která žije tím, že »spotřebovává«. K tomu je dokonce všemožně provokována bombastickou reklamou, která se na nás valí ze všech stran. Je to ve skutečnosti rafinovaná výchova k sobectví. Cokoliv spotřebuji já, to již na druhého nezbude. Co spotřebuje nad svou nezbytnou potřebu současná generace, spotřebovává vždy také na úkor generací příštích.

Jsem-li v situaci, že potřebuji něco, čeho nemám nazbyt, pečlivě zvažuji, zda si mohu dovolit čerpat z tohoto omezeného zdroje, nebo se mám v tomto případě bez něho obejít. Jsem veden k rozvaze a šetřivosti. Šetřivost může být ovšem i projevem lakoty. Nejšetřivější mohou být ti nejsobečtější. Vidina, že si pořídí předmět nebo sumu, kterou by se mohl vyrovnat druhým, nebo je dokonce předčít, umí člověka přinutit, aby hledal rezervy a omezení.

Opravdový křesťan však nešetří sám pro sebe. Uvědomuje si, že přináležejí k většímu celku, k mystickému tělu, ve kterém jednotlivé údy nemohou táhnout každý za vlastní provaz a »hrabat jen pod sebe«, nýbrž musí mít na zřeteli především společné dobro všech. Prvotní křesťané to pociťovali tak živě, že přestali vlastní majetek pokládat za svůj a dávali jej k dispozici pro druhé, kteří jsou v nouzi. O tohoto ducha opravdového společenství můžeme a musíme usilovat také. Neznamená to jít cestou primitivního »komunismu« a mít společný majetek. Ale je možno osvojit si ono smýšlení, které obrací svou pozornost především k druhým a které dokáže

prolomit uzavřený okruh, ve kterém si hledělo jen vlastních potřeb, vlastních nároků. Ty však často zdaleka nepředstavují jen to, co je nezbytné a opravdu potřebné, ale jsou diktovány zvenčí prostředím, v němž ustavičné stupňování nároků na požitky, pohodlí a luxus a potěšení nejružnějšího druhu se stalo hlavním smyslem života.

Tento duch skutečné a nezištné solidarity živěné láskou má v Církvi vzácné a povzbudivé příklady. Největší trvalá díla charitativní povahy nevytvořili bohatí, ačkoliv k tomu po materiální stránce měli největší předpoklady. Jejich »sponzorské dary« slouží často jejich vlastní popularizaci a nejsou s to strhnout za sebou vlnu následovníků. Velká charitativní díla vznikají z nezištné obětivosti těch, kteří nedali něco málo ze svého přebytku, ale úplně všechno ze svého nedostatku, když zapomněli na sebe a obrátili celou svou pozornost k těm nejpotřebnějším. Dvojnásob uvěřili evangeliu: *Přestali pečovat úzkostlivě, co budou jíst, co budou pít a čím se budou odívat*, a protože začali pečovat o hladové, nahé, nemocné, o ubožáky bez střechy nad hlavou, mohli se spolehnout, že *Otec nebeský ví, čeho je jim zapotřebí*. Nedá se však říct, že takový duch je samozřejmou charakteristikou alespoň většiny křesťanů. Veškeré dramatické rozdělení světa na bohaté a chudé je důsledkem sobeckého úsilí o vlastní prospěch, který není vlastní jen nevěřícím. To je ve skutečnosti největší selhání a největší hřích křesťanství, že si neuchovalo ducha prvotního společenství lásky a so-

lidarity, prostoty a chudoby a smířilo se i se sobeckým hromaděním majetku, a to i u těch, kteří v prvé řadě a přímo ex offio měli být solí země a světlem světa.

Proti všem různým dělením, která se zahnízdila v Církvi, stojí jedno nejzásadnější rozdělení: na ty, kteří navzdory svému křesťanství podobně jako lidé tohoto světa myslí v prvé řadě na sebe, a na ty, kteří podle svého Pána myslí v prvé řadě na druhé. Ti první bohužel splývají se světem, i kdyby chodili v purpuru. (Není to příznačné, že se světem začali splývat, i pokud jde o oblečení?) Ti druhí pak se snaží být skutečnými křesťany a následovat svého Pána a Mistra, který kázal evangelium tak, že *chodil a dobře činil*. To není něco jako doplněk, nadstavba křesťana, jedna z variant pro krátkou chvíli. Jde o prvořadě poslání, hlavní smysl, samu podstatu křesťanství. Jestliže tato sůl se zkaží, čím bude osolena? Nesmíme se divit, budou-li po nás lidé šlapat, jsme-li sůl, která se zkažila.

To je tedy pole, na kterém nás Pán naléhavě volá k zásadnímu obrácení. To je právě ono pole, na kterém se má Církev dokonale otevřít světu. Bezpodmínečná solidarita křesťanské lásky, trvalá a prvořadá zaměřenost na potřeby těch druhých má být jejím jednoznačným rozlišovacím znamením. Jde o více než jen o neosobní pomoc, příspěvek na sbírku pro postižené. I tam, kde už není nic hmotného na rozdávání, je možno rozdávat zcela konkrétně a zřetelně lásku dobrotivého srdce, neboť těch, kteří ji potřebují, je víc, než si myslíme. Nenaplnujeme zákon Kristův, než když *vytrvale neseme břemena jeden druhého*. Proto také společenství křesťanů, kteří se sešli k Hostině lásky, by mělo být něco více než jen družné setkání s ostatními přítomnými. Opravdové Kristovo společenství vidí dál a objímá všechny,

i ty kteří dnes nemohli přijít, a to nejen kvůli nemoci, ale i kvůli tomu, že neměli co na sebe, že nemají, co by dali do úst. Uvědomělé společenství nás nabádá zpracovat a stále aktualizovat inventúru potřebných a jakýmkoliv způsobem strádajících.

Nemůžeme se rozcházet z bohoslužby spokojeni s tím, že jsme si ji pěkně připravili, aby se nám líbila. Eucharistie není jen vyvrcholením toho, co předcházelo, nýbrž také nástupem k vyvrcholení, které má teprve následovat v účinné a vytrvalé službě lásky. Proto poslední pozdrav není závěrečnou tečkou, je to *rozeslání učedníků*, aby šli a *zadarmo dávali* to, co zdarma dostali (Mt 10,8). Ví každá křesťanská obec dobře o všech svých potřebných? Stačí snad spoléhat na to, že máme Charitu a pečovatelskou službu, a tím je o všechny postaráno? Nejde přece jen o ty, kteří se odváží poprosit o pomoc. Daleko více je těch, kteří se cítí zahanbeni, když by měli o něco požádat, ale nijak to nezmenšuje jejich potřebnost. Jsou i takoví, kteří ani nevědí, že by se mohli někam obrátit. A jsou také strádající, kteří na to ani nevypadají. Není snad bliženská láska nejlepším lékem na všechny neduhy dnešní doby? Není zdrojem všeho zla rostoucí bezohlednost sobectví? Do této tmy má jasně zářit naše světlo. Přesvědčení o pravdivosti Pánových slov, že *chudé máme vždycky mezi sebou*, musíme se naučit je účinně vyhledávat, protože stejně jako oni potřebují nás, i my potřebujeme je, abychom se u nich svou ochotnou službou osvědčili jako Ježíšovi učedníci, aby se tato služebnost stala naším tak výrazným a evidentně příznačným rysem, že lidem nezbude, než aby začali *velebit našeho Otce v nebesích*. Je nějaká účinnější cesta nové evangelizace?

-IŠ-

Návrat Emila Zoly

Je známo, že Emil Zola, velký francouzský klasický romanopisec, nebyl během svého života přítelem katolické církve. Když někdy vstoupil do některého venkovského kostela, tedy jen proto, aby se vysmál hloupému lidu, který tam přebýval. A přece Bůh se nikdy neodvrací od svého tvora. Čeká jen na vhodný okamžik, aby se s ním opět setkal. Tento okamžik nastal u Emila Zoly, když si v dospělém věku nebezpečně zlomil nohu. Míjely měsíce a rána se přes všechno lékařské úsilí nezmenšovala, naopak stále rostla. Lékaři viděli, že jejich snaha je marná, rozhodli se pro amputaci.

Ale o Štědrém dnu měl Zola zvláštní sen. Zdálo se mu, že

vchází do kostela a vidí na stěně Bohorodičku s Děťátkem v náručí. Začne zpívat koledu. Když následující den jeho žena zanotovala pro sebe právě tuto koledu, zavolal ji a požádal, aby zašla do kostela a rozžala před obrazem Matky Boží jednu svíci. Paní Zolová mu jeho přání ihned splnila. Ještě týž den ucítil spisovatel neobvyklé chvění v nemocné noze. Zkusil vstát a k velkému překvapení zjistil, že noha je úplně zdravá.

Emil Zola popsal nejen toto uzdravení, ale rovněž svůj návrat ke katolické církvi, kterou dosud tak hanobil. 18. dubna 1896 vyhlásil něco jako veřejnou zpověď. Zde je část tohoto obdivuhodného dokumentu:

Jsem nyní naprosto přesvědčen, že jsem žil 30 let v bludu, když jsem poznal, na čem spočívá celý systém svobodného zednářství, jehož zásady jsem rozšiřoval a vedl jsem i druhé k tomu, aby je šířili, takže mě mnoho lidí následovalo v mém bludu. Upřímně toho lituji. Díky Božimu osvětlení uvědomuji si všechno zlo, které jsem tím způsobil, a v důsledku toho zavrhuji zednářství, přerušuji s ním všechny svazky a s lítostí uznávám své bludy vůči katolické církvi. Prosim Boha, aby mi odpustil všechno zlé, čím jsem působil pohoršení v době své příslušnosti k zednářské lóži a prosím nejvyššího pastýře Jeho Svatost Lva XIII. o odpuštění...

Po třiceti letech, ve kterých byl Zola postupně zakladatelem,

Emil Zola

členem a velmistrem zednářské lóže, distancoval se v 56 letech veřejně od »nejcyničtější lži« a vrátil se definitivně k Bohu a znovu se smířil s katolickou církví. Jeho obrácení vyvolalo veliký rozruch, ale dnes se o něm ví velmi málo.

*Podle Mediatrice et Reine č. 3/98
Překlad -Iš-*

Dopis nemocným – únor 1999

Drazí nemocní, většina z Vás již ví, že 11. únor vyhlásil Sv. otec Jan Pavel II. za Světový den nemocných. Letos již to bude posedmé, kdy k tomuto dni Vám všem pošle své poselství. Já bych Vás dnes však chtěla seznámit s promluvou Sv. otce k nemocným, kterou přednesl při své apoštolské cestě v Rakousku v „Domě milosrdenství“ 11. září 1983. Je tak plná moudrosti, pravdy a vroucí lásky ke všem, že nám bude nejen velikým povzbuzením, ale i velikou útěchou a nadějí. Poslouchejte:

„Drazí nemocní, tato hodina mé návštěvy v Rakousku má zcela patřit vám. Chci být u vás – jako posel Kristův, který vám chce přinést radost, a jako jeden z vás, který sám po několik týdnů byl vaším druhem v bolesti. Lékařské umění a vzorné ošetření podle Božího úradku mi vrátilo zdraví. Tak stojím před vámi jako zdravý, ale ne jako cizinec. Usilujeme společně o to: – Nedejme vzniknout žádné přehradě mezi námi a vámi, mezi zdravými a nemocnými.

Snad máte někdy strach, že jste druhým na obtíž. Snad vám to bylo dokonce řečeno, nebo vám to dali druzí cítit. Proto vás prosím za odpuštění. Jistě nás potřebujete, naší pomoci a našeho ošetření, našich rukou i našeho srdce. Ale právě tak my potřebujeme vás! Musíte se nechat mnoho obdarovávat, ale i vy obdarováváte nás!

Vaše nemoc nám dává poznat, jak křehký je lidský život, jak je ohrožen a omezen. Uvědomuje nás, že člověk nemůže uskutečnit vše, co si umíní, že nemůže dokončit vše, co započal. Jistě se radujete ze všeho, co krásného a dobrého jste mohli vykonat. Máte být za to vděční. Ale nyní vidíte vše v novém světle a mnohé hodnotíte jinak než dříve. Nyní víte lépe, na čem v životě opravdu záleží, a toto poznání, tuto životní moudrost, pročištěnou a vyzrálou vaším utrpením, můžete s námi sdílet. A to tím, co nám říkáte, tím, co nyní prožíváte, a způsobem, jakým to snášíte. Papež vám děkuje za toto „kázní“, které pronášíte skrze vaše

trpělivě snášené utrpení. To se nedá nahradit žádnou kazatelnou, žádnou školou a žádnou přednáškovou síní.

Ve středu vašeho života stojí kříž. Mnozí před ním utíkají. Ale kdo utíká před křížem, nenajde pravou radost. Mladí se nestanou silnými a dospělí nemohou zůstat věrnými, nenaučí-li se přijímat kříž. Vám, drazí nemocní, byl uložen. Nikdo se vás neptal, zda jej chcete. Naučte – nás zdravé – přijímat jej v pravý čas a statečně nést, každý podle svého způsobu. Je to vždy část kříže Kristova. Jako Šimon z Cyrény musíme jej s ním kousek nést.

A nyní se obracím na vás, kteří trpíte slabostmi a neduhy stáří. I vy potřebujete naší pomoci, a přece i vy nás obdarováváte. My dále budujeme na vaší práci, na vašem výkonu, na tom, co jste pro nás vykonali. Potřebujeme vaše zkušenosti a váš úsudek. Potřebujeme vaši zkušenost z víry a váš vzor. Nesmíte se nás stranit. Nesmíte zůstat venku před našimi dveřmi a před branami našeho světa. Patřte k nám! Společnost, která se zřídá starých lidí, zapí-

rá nejen svůj původ, nýbrž se zbavuje i své budoucnosti.

Ani staří, ani nemocní nestojí stranou společnosti. Naopak – patří k ní, a to podstatně! My všichni jsme vašimi dlužníky. V této hodině bych chtěl poděkovat vám všem, kteří ve svých mnohých útrapách obětujete své utrpení a modlitby na úmysly a záležitosti lidstva. Můžete svolávat z nebe proudy požehnání a vysílat je do okruhu svých drahých, do své vlasti a ke všem lidem, kteří potřebují Boží pomoc.

Člověk zde na zemi může Boha opravdově chválit a jemu se klanět jen srdcem, které i v utrpení věří v jeho moudrost a lásku. Trpělivě snášené utrpení se do jisté míry stává modlitbou a bohatým pramenem milosti. Proto vás prosím: Učiňte ze svých pokojů kaple, dívejte se na obraz Ukřižovaného a modlete se a obětujte se za nás – i za činnost nástupce na Petrově stolci, který zvláště důvěřuje ve vaši duchovní pomoc. Vám všem z celého srdce žehnám.“

To jsou slova Jana Pavla II. *Moc Vás zdravím.*

Sestra Pavla

Heřman Josef

Vilém Hünermann

XXVIII.

Tak se mohl stávat podobným našemu Pánu, který se zde na zemi postil. Kdyby seděl se všemi u stolu, nebyl by půst pro něj tak snadný. Teď to ale věděl jen pater Arnulf a ten o tom mlčel, protože byl s nerovným rozdělením jídla pro službu velmi spokojen.

Nyní konal Heřman službu u stolu již celý rok. Ale jednoho dne se mu jeho úřad „přeje-dl“, že se rozhodl poprosit probošta, aby mu jej odebral. Předtím šel ale ještě do klášterního kostela, aby si u Panny Marie vyprosil radu.

Modlil se tak usebraně, jako již dlouho ne, protože ho starosti s tímto úřadem opravdu trápily. Jeho duši přepadl stesk po domově, tím větší, že se modlil zcela sám.

„Svatá Matko,“ modlil se, „ty znáš touhu mé duše. Ty víš, jak rád bych žil pro tebe a tvé božské Dítě. Vezmi mi, prosím, tento úřad, který mne tak často vzdaluje od modlitby a zatěžuje mne pozemskými věcmi. Ať mne tohoto úřadu zbaví, Maria!“

Pak se mu ale zdálo, jako by slyšel z úst Matky Boží odpověď. Zcela jasně a přitom opravdově měl teď ve své mysli Mariinu odpověď: „Vím, že nemůžeš mít větší úkol než sloužit svým bratřím!“

To Heřmana obdivuhodně povzbudilo a potěšilo. Teprve teď viděl svou službu v celé její velikosti a důstojnosti. Když krátce potom vstupoval do své cely, našel otevřené Písmo svaté. Probošt, který věděl, co trápí duši mladého kněze, otevřel Písmo na 22. kapitole Lukášova evangelia, a Heřman četl slova, která se hluboce dotkla jeho duše:

„Vznikl mezi nimi spor, kdo z nich je asi největší. Ježíš jim řekl: „Králové vládnou svým národům, a kdo mají moc,

dávají si říkat dobrodinci. U vás však ať to tak není! Ale kdo je mezi vámi největší, ať je jako nejmenší, a kdo je představený, ať je jako ten, kdo druhým slouží. Vždyť kdo je větší: ten, kdo sedí u stolu, či ten, kdo obsluhuje? Přece ten, kdo sedí u stolu? Já však jsem mezi vámi jako ten, kdo slouží.“

Heřman tiše zavřel knihu a modlil se z celého srdce:

„Bože, děkuji ti za úřad, který jsi mi svěřil!“

O něco později stejně vzal probošt Heřmanovi službu u stolu a ustanovil ho sakristiánem. Poté, co obsluhoval bratry u stolu, směl teď připravovat Boží stůl.

Se obrovským nadšením se vrhl Heřman do nové práce. S největší úctou připravoval oltáře, kalichy a liturgická roucha. Jeho největší radostí bylo, že nová služba jej stále vedla do blízkosti svatostánku. Teď byl celý jeho život, jeho modlitby a práce ozářeny leskem věčného světla.

Velmi často klečel před svatostánkem, ve kterém přebývá náš Pán mezi lidmi, a stále znovu se mu ze rtů drala vnitřní úpěnlivá prosba: „Pane, daruj pokoj!“ To byla základní myšlenka jeho modliteb ode dne svěcení. Mladý kněz velmi trpěl bolestmi, které sužovaly církev a říši. Trhlina, která je rozdělovala, vedla bolestně i uprostřed jeho vlastního srdce.

Opět klečel Heřman ve svitu věčného světla před svatostánkem a jeho modlitba o pokoj byla úpěnlivější než jindy. Skoro všichni lidé z kláštera byli na polích, neboť byl čas žní. Až do kostela doléhalo zvonění srpů a kos.

„Pane, dej pokoj a mír, pokoj říši, pokoj církvi!“ křičelo srdce kněze. „Milosrdná nebeská Matko, vypros nám pokoj!

Klidně bij mé srdce tisícem ran, ale dej nám mír!“

Náhle ho vyrušily spěšné kroky. Byl to otec Anton, chytl modlíciho se pevně za rameno a vykřikl: „Heřmane, rozhoupej zvony! Je mír! Císař se smířil s papežem, v Benátkách! Teď je již jediný papež: Alexandr! Je pokoj!“

Heřman rychle otevřel dveře kostela, zavolal si na pomoc pár žáků, kteří právě projížděli okolo na voze s obilím a křičel na ně:

„Je mír, děti, pokoj! Pomozte mi rozeznět zvony!“ Žáci se s radostí chopili provazů a brzy zpívaly všechny zvony ze Steinfeldu. Na největší zvon – Marii – zvonil Heřman sám. Jeho oči byly šťastné a plné slz, jeho srdce křičelo s každým úderem zvonu: Pokoj, pokoj!

„Pokoj, mír!“ radovali se společně ti, kteří pracovali na polích. Práce byla na chvíli přerušena a ruce se spojily v modlitbě. Pak se ale zase ozval zvuk srpů ze zlátnoucích polí, nyní radostněji.

Pokoj zvěstovaly všechny zvony křesťanstva. Lidé, kteří se navzájem neznali, se objali a radovali se z překonaného rozdělení.

Dva mocní se smířili. Papež a císař si s upřímným srdcem

předali políbení pokoje a přísahali pokoj na evangelium. Ze zahořklých nepřátel se stali přátelé.

Kdesi dostihla zpráva o smíření také osadníky, kteří s jedním premonstrátským knězem putovali do Čech.

Konrád si hned vzpomněl na slova, která mu tehdy Heřman řekl: „Pořádný kus dějin je psán těmi, kteří v tichosti slouží Bohu v pokoře a postu za klášterními zdmi, neznámými a skrytými lidmi.“

„Máš pravdu, drahý příteli!“ říkal si sám pro sebe, „Mír z Benátek je zázrak z Boží milosti!“ Rozjasnily se všechny tváře a krok těch, kteří hledali novou vlast, se zpevnil a ze silných srdcí zazněla píseň poutníků:

Do východní země chceme jet, do východní země chceme jít, přes zelená vřesoviště, přes modrá jezera. Spolu s mnichy přes širé pláně, kde na nás čekají lepší časy.

Cesta byla hned lehčí, svět krásnější a cíl se zdál být blíž.

Ve Steinfeldu Heřman zvonil až do setmění: Pokoj, pokoj, pokoj!

Pokračování příště

OBYVATELSTVO SVĚTA PŘEKROČÍ V ROCE 1999 POČET 6 MILIARD

Počet obyvatel světa by měl v 2. polovině roku 1999 – podle údajů Spojených národů – překročit hranici šesti miliard. Údajně bylo v noci na 1. 1. 1999 na světě 5 967 571 448 lidí. V loňském roce se narodilo každých 10 vteřin 43 dětí.

Podle odhadů Spojených národů bude v roce 2013 na světě již 7 miliard lidí, s osmi miliardami se počítá v roce 2028. K nárůstu obyvatelstva došlo z 98 % v rozvojových zemích, kde žilo podle odhadů na konci loňského roku 4 788 748 762 lidí; v průmyslových státech to mělo být 1 178 822 686 osob. Nikdy dříve v dějinách světa nevzrůstal počet obyvatel tak rychle. K zemím s největším přírůstkem obyvatelstva patří Indie, Čína, Pákistán, Nigérie, Indonésie, USA, Brazílie, Bangladéš, Mexiko a Filipíny.

KNA

POHLED MATKY

Neposkvrněná je Matkou celého našeho nadpřirozeného života, Matkou našeho života víry a lásky, Matkou naší modlitby.

Jako Matka skutečně hodná tohoto jména projevuje se tak nejen v určitých obdobích nebo s přestávkami, nýbrž v každé chvíli našeho života. Není třeba dlouho zkoumat sama sebe, abychom si to potvrdili. Když se podíváme do nitra své duše, vidíme působení Neposkvrněné od úsvitu našeho duchovního života až do současné chvíle. Kolik je tu záloh její dobroty pro budoucnost! Po pravdě řečeno, její působení je tak přizpůsobené pro každého, tak delikátní a diskrétní, že si je často ani neuvědomujeme a dovíme se o něm až v pozdějším životě. Teprve na Božím soudu v nebi se dovíme, jak pečlivě se stará naše nebeská Matka o každou duši.

Je snad štedřejší a láskyplnější pohled než pohled matky? A co říci o naší nebeské Matce, té, která nás sleduje všechny bez výjimky? To, co přitahuje její pohled, není naše chování, ale naše srdce. Ona se dívá na celý svět, na každého z lidí, dívá se do tajemství srdcí a zná tužby každého z nás. Dívá se do srdcí, aby zde našla každý náznak lásky, každý, i sebemenší pohyb horlivosti, aby nás mohla zahrnout milostmi a vzít po smrti k sobě. Víme, že Kristus nepřišel, aby soudil, ale aby nás spasil. Matka i Syn jsou si obdivuhodně podobní. Neposkvrněná se dívá do našich srdcí ne proto, aby je zkoumala, ale aby je přesytila svou dobrotou.

*P. Jean-Francois de Louvecourt
Z knihy La prière chez Maximilian M. Kolbe*

Přežil jsem to...

Ve třicátých letech postavil sv. Maxmilán Kolbe v Japonsku na horském svahu v Nagasaki klášter *Niepokalanov*. Místo vybral více než prozíravě. Při svržení atomové bomby na Nagasaki byl vzhledem k poloze na horském svahu ušetřen nejhorších účinků svržené bomby. Tehdy zahynulo v Nagasaki 75 000 lidí. Pozdější františkán **Samuel Fukahori** přežil katastrofu jako čtrnáctiletý. Musel tehdy nastoupit do továrny Mitsubishi. Popisuje 9. srpen 1945 takto:

»Ráno jsem opustil dům rodičů jako jindy. Bylo typické letní ráno, slunečné a klidné. Chodil jsem tehdy do střední školy. I my žáci jsme se museli zapojit do zbrojní mašinerie. Tehdy se vítězství všeobecně pokládalo za samozřejmou věc. Byl to důsledek výchovy. Měla se mobilizovat všechna síla japonského lidu, aby byli zničeni nenávidění Američané a Angličané. Tak to hlásala propaganda. Až do 8. září zůstalo Nagasaki ušetřeno všech bombardování. Pojednou se stalo terčem útoků. Firma Mitsubishi zde vyráběla torpéda. V továrně pracoval i můj otec. Ráno 9. srpna jsem na nádvoří továrny žertoval s několika kamarády. Setkali jsme se i s několika mladými vojáky, kteří chtěli nastoupit k jednotce kamikadze, aby zde udělali kariéru. Budou vůbec

zítra ještě naživu? Snad jejich smích byl posledním přátelským gestem jejich života. Krátce po osmé hodině se ozvala siréna. Pak však byl poplach opět odvolán. Začala pro nás rutinní práce u hydraulických lisů. Měli jsme pochybnosti, zda naše práce může mít skutečně význam, ale dělali jsme, co jsme mohli.

11 hodin 02 minuty... Náhle zazářilo neobyčejně jasné světlo. Nejdříve jsem myslel na krátké spojení elektrického vedení. Ale světlo zářilo intenzivně dále. Bylo to světlo, jaké jsem předtím nikdy neviděl. Pronikalo dovnitř i přes předměty. Po několika vteřinách ticha jsme pochopili nebezpečí a bezhlavě jsme běhali sem a tam. Uběhl jsem asi sto metrů a viděl jsem, že všechno kolem dokola je černé jako smola. Ležel jsem na zemi u východu z továrny. Pomalu mi docházelo, o co se asi jedná. Prohlédl jsem si ruce a nohy. Byly v pořádku. Rozběhl jsem se k tegamskému tunelu. Podíval jsem se na město: bylo v jednom jediném plameni...

Před 15 lety zemřel ve Frankfurtu nad Moh. **P. Hubert Schiffer**, který 6. srpna 1945 zázračně přežil atomovou katastrofu, která postihla 500 000 obyvatel Hirošimy. P. Schifferovi bylo tehdy 30 let a byl se svými spoluubratry Hugo Lassalem, P. Kleinsorgem a P. Cieslikem na

P. Samuel Fukahori

modlitbách v kapli vzdálené jen 8 domovních bloků od epicentra výbuchu atomové bomby. Bylo 8 hod. 15 min., když se náhle nad Hirošimou rozzářilo světlo jasné jako blesk. V okamžiku se zřítily všechny budovy v širokém okolí. P. Hubert byl vyvržen z židle jako list a ocitl se tvář k zemi na dřevěných troskách. Nějaký těžký předmět jej tlačil do zad. Celý den tak ležel v ohnivém pekle, než se k němu dostaly záchranné oddíly, aby jej vyprostily z farní budovy, která obdivuhodně zůstala stát. Všichni čtyři jsou hluboce přesvědčeni, že byli zachráněni díky Boží milosti uprostřed 15 km okruhu, ve kterém zahynuly statisíce lidí. Více než 200 x se museli podrobit vyšetřování americkými a japonskými lékaři. Kromě nevelkých vnějších zranění nebyly u nich zjištěny pražádné následky radioaktivního záření. Mohli ve výborném zdravotním stavu dále pracovat ve své obrovské misijní oblasti. Svou záchranu připisují ochraně Panny Marie. Proto se dnes v centru Hirošimy nachází mariánský chrám, kde se ustavičně konají adorace.

Přípr. -Iš-

Bazilika v Nagasaki

»Viděl jsem bloudit děti zakrvavené, zmrzačené a bez paží«

Otřesné svědectví františkánského kněze po bombardování Iráku

»Viděl jsem a filmoval jsem děti, které zoufale pobíhaly, zakrvácené, zmrzačené, bez paží. V nemocnici jsem viděl děti, které byly operovány bez narkózy.« Tolik z otřesného svědectví francouzského františkána Jean-Marii Benjamina, který pracuje pro italskou nadaci »Beato Angelico«. Jeho výpovědi uveřejněné v listu »24 Heures« v Lausanne jsou v příkrém protikladu k uklidňujícím televizním záběrům o bombardování Bagdádu.

Tento Francouz, který se vrátil z Bagdádu, hovoří o »apokalyptických vizích«. Ve svém zavazadle přivezl četné filmové záběry natočené v průběhu bombardování Bagdádu. S hrůzou zjistil v Evropě, že veřejnost nezná skutečné důsledky angloamerického útoku, a to navzdory záběrům o nočních náletech.

Domy v obytných čtvrtích

»Nemohl jsem uvěřit, že význam těchto záběrů mohl zůstat skrytý, jako by se řízené střely omezovaly pouze na to, že rozmnoží počet světelných bodů na nebi a nepůsobí žádnou zkázu a smrt,« říká Jean-Marie Benjamin. »S těmito inteligentními zbraněmi (v teologii mě učili, že inteligence je duševní schopnost) je možno zasáhnout šest z deseti cílů. A co ty zbývající čtyři? To byly obytné domy v předměstí nebo vedle nemocnice Saddam. Jeden zcela rozbořený dům byl daleko od všech vybraných cílů a osmičlenná rodina, která zde bydlela, byla zcela vyhlazena.

Hrůzy

»V každém případě i přes značnou technickou inteligenci těchto zbraní jejich ničivý účinek daleko překračuje zasažený cíl. Já sám jsem byl v hotelu

Rašíd vržen na zeď, když ve vzdálenosti půl kilometru explodovala jedna střela. Další exploze vyrazila všechna hotelová okna. Ale podívaná ráno byla mnohem horší. Viděl jsem a filmoval jsem děti, které zoufale pobíhaly, zakrvácené, zmrzačené, bez paží. V nemocnici se mi naskytlo doslova hrůzné divadlo. Viděl jsem děti, které byly operovány bez jakéhokoliv umrtvení. Viděl jsem skalpely ponořené do špinavé vody, operační stoly očištěné benzínem, aby mohly přijímat popálené. Viděl jsem na chodbách a schodech nemocnic ležet raněné, kterým personál nemohl nijak pomoci, protože nebylo žádných léků. Apokalyptická vize.

Promítnuto ve Vatikánu

Pater Benjamin pobýval v Iráku od května, aby zde pro jednu italskou nadaci filmoval důsledky embarga za posledních osm let. Procestoval Irákem 4000 km a našel »obyvatelstvo, které bylo sraženo na kolena«. Františkán promítl již svůj film ve Vatikánu: »Musí se něco udělat. Jak je vůbec možné, že dochází k takovým tragédiím navzdory všem konvencím o ochraně dětí? Nemluvím jen o bombardování posledních týdnů. 1991 zasáhly bomby 300 tun obohaceného uranu na jihu země. Výsledek: nespočet případů leukémie, rakoviny a defektních porodů.«

-kipa-

Charita Bagdád: Poškozeno mnoho civilních zařízení

Při čtyřdenních angloamerických útocích byly podle církevních údajů zničeny také četné obytné čtvrti a civilní zařízení. Podle sdělení Charity byla v Bagdádu poškozena především

čtvrť Al-Karda, obývaná křesťany. Jedna nemocnice byla naplno zasažena. V Tikritu, rodném městě Saddama Husseina, bylo zničeno silo s 5000 tunami rýže.

Podle odhadu místní Charity způsobené škody budou mít za následek v následujícím období nedostatek základních potravin, rýže, čočky, oleje a mléka. Chybí také zdravotnický materiál.

Protože hranice mezi Irákem a Jordánskem je uzavřena, nemohla být touto cestou dodána žádná pomoc. Rýže může být dopravována do Iráku jen lodní cestou z Abu Dhabi.

Bombardování pomohlo jedině Husseinovi

Nejnovější útoky podle kuriálního kardinála Achille Silvestriniho přispěly jedině k posílení moci Saddama Husseina. Vzhledem k samostatné britsko-americké akci došlo k strategickému

KE KAŽDÉMU DÍTĚTI ODDACÍ LIST RODIČŮ

Německá lékařská komora vyslovila požadavek, že ke každému dítěti patří také právo platné a řádné manželství. Vyplyvá to z přepracovaných směrnic týkajících se umělého oplodňování. Ve směrnicích se zdůrazňuje, že umělé oplodnění je možno provádět jen uvnitř manželského páru. Komora vylučuje oplodňování jak u osamělých žen, tak u homosexuálních dvojic.

ALBÁNIE: PŘÍKLAD MÍROVÉHO SOUŽITÍ

Náboženské společnosti slouží jako příklad mírového soužití a porozumění ve společnosti. Tento názor vyslovil albánský prezident Rexhep Međani v rámci konference o mí-

Papež odsoudil válku v Iráku

Ostrými slovy odsoudil papež válku vedenou proti Iráku a vyslovil svou solidaritu s trpícím obyvatelstvem. »Válka není nikdy vhodným prostředkem k řešení problémů mezi národy a nikdy jím nebude.« Papež vyzval všechny odpovědné k lidské solidaritě, k respektování mezinárodních řádů. Vyslovil svou roztrpčenost nad skutečností, že naděje vkládané do mezinárodního práva a garantujících organizací byly opět zklamány. Všichni, kteří mají povinnost usilovat o řešení irácké krize, musí mít především na zřeteli osud iráckého obyvatelstva.

kému oslabení fronty odporu proti Husseinovi. Silvestrini požaduje okamžité ukončení násilí a další řešení konfliktu prostřednictvím dialogu pod vedením Organizace spojených národů.

-kipa-

rovém soužití v občanské společnosti. Tuto konferenci uspořádaly čtyři náboženské společnosti katolíků, muslimů, pravoslavných a židů.

INDIE: KNĚŽÍ PROVÁDĚJÍ SEBEKRITIKU

Podle názorů kněžské konference musí katolická církev v Indii přiznat svou spoluvinu na porušování lidských práv při kolonizaci afro-asijských území a Latinské Ameriky. Církev často spolupracovala s koloniálními mocnostmi, které vykořisťovaly bohatství těchto zemí. Grémium se také jasně vyslovilo proti hospodářské globalizaci. Vyzvalo všechny duchovní, aby se nestávali prostředníky a podporovateli tohoto celosvětového fenoménu.

ČBK

INTERKONFESIJNÍ SVĚTOVÝ KONGRES V SYDNEY, AUSTRÁLIE

Kolem 200 účastníků z nejrůznějších částí světa se sešlo ve dnech 7. – 11. ledna 1999 v Sydney z podnětu tamní Australské katolické univerzity, aby si pomocí několika desítek speciálních odborných přednášek, čerpajících především ze starověkých patristických pramenů, hlouběji uvědomili původní společnou doktrínální i spirituální jednotu tehdy ještě nerozdělené Kristovy Církve. Ekumenicky zvláště povzbuzující byla hojná účast odborníků z církve katolické, anglikánské, byzantsko-orthodoxní, arménské, koptické i z různých protestantských komunit, kteří spolu s mnohými svými nejvyššími představiteli (za katolíky např. kard. Clancy) vytvořili na kongresu atmosféru bratrského společenství. Tohoto kongresu se v návaznosti na svou pracovní cestu do Indonésie a Singapurské republiky zúčastnil i prof. dr. Václav Wolf z Katolické teologické fakulty UK v Praze, který zde přednesl referát o pojetí Eucharistie v prvotní Církvi.

-rk-

LUBOŠ HRUŠKA A ZAHRADA JEHO DUŠE

To je název knihy Ireny Kastnerové, která se na závěr roku objevila na našem knižním trhu. Publicistka formou rozhovoru a osmdesáti dokumentárními fotografiemi přibližuje čtenářům život Luboše Hrušky a jeho známou meditační zahradu, kterou v Plzni založil.

Luboš Hruška (71) strávil 10,5 roku v různých komunistických žalářích a pracovních táborech a v roce 1960 byl na základě amnestie propuštěn. Ve vězení se setkal s duchovní a intelektuální elitou tehdejší československé společnosti a na základě osobní zkušenosti a příkladu křesťanského přístupu k životu i sám konvertoval ke katolické církvi.

Po propuštění z vězení začal budovat památník obětem komunismu, který později rozšířil na památník obětem všeho zla. Sad svého otce přebudoval na okrasnou meditační zahradu, jejíž součástí jsou i jednotlivá zastavení křížové cesty ve dvanácti sochách. Autorem křížové cesty je akademický sochař Roman Podrázský z Příbyslavi. V zahradě se nachází též kaple sv. Maxmiliana Kolbeho, polského mučedníka z II. světové války, který nabídl svůj život výměnou za život spoluvězně. Kapli vysvětil roku 1995 plzeňský biskup František Radkovský.

ČBK

POZVÁNÍ NA VÍKEND PRO STARŠÍ ŽENY

Víkendy jsou určeny pro ženy, které prožívají „třetí věk“ svého života. Součástí víkendů jsou přednášky zaměřené na „radosti a starosti“ stáří, vztah k manželovi, dětem, vnoučatům, vztah k Bohu a prohloubení duchovního života. Během víkendu bude příležitost ke společným modlitbám, rozjímání, adoraci, mši sv., svátosti smíření i svátosti pomazání nemocným a k rozhovoru s knězem, který bude přítomen po celou dobu trvání víkendu.

Termíny a místa konání víkendů:

9. 4. – 11. 4. 1999 Žirovnice
23. 4. – 25. 4. 1999 Velehrad
21. 5. – 23. 5. 1999 Velehrad –
možnost účasti manželských párů
11. 6. – 13. 6. 1999 Králíky

Cena pobytu je cca 400 Kč. V ceně je zahrnuto ubytování a strava.

Přihlásit se můžete písemně na adresu:

Centrum pro rodinný život, Marie Mourková, Biskupské nám. 2, 771 01 Olomouc, nebo **telefonicky**: 068/5312850, M. Mourková (domů).

Na přihlášce uveďte jméno, adresu, PSČ, věk a datum víkendu. Podrobné informace budou účastnicím poslány před nástupem.

Modleme se společně o Boží požehnání pro toto dílo.

Marie Mourková

STARÉ BRNO – bazilika, Mendlovo nám.

V neděli 14. 2. 1999 v 9.00 hod. bude celebrovat mši svatou Mons. ThDr. Karel Simandl, generální sekretář České biskupské konference s tematickou homilií k Bohu Otci.

Dne 11. února, kdy si připomínáme Pannu Marii Lurdskou, bude v 16.30 hod. sloužena v kostele sv. Michala v Olomouci mše svatá za živé a zemřelé členy Mariánského růžencového apoštolátu.

Mariánský růžencový apoštolát má novou kontaktní adresu: P. Jacek Horák OP, Slovenská 14, 772 00 Olomouc.

Křesťanský domov mládeže u sv. Ludmily, Francouzská 1/585, Praha 2-Vinohrady nabízí výhodné ubytování v centru Prahy – o májových dnech, jarních, velikonočních, letních a podzimních prázdninách, včetně stravování pro jednotlivce i celé skupiny. V KDM je Křesťanská kavárna s příjemným posezením pro ubytované i veřejnost.

V KDM lze pořádát i různé školící akce, odborná nebo duchovní setkání, pracovní semináře, prmiční, svatební, promoční hostiny, křtiny apod.

Objednávky na tel. č. 0608 87 83 33;

02 / 25 51 52 11 pí. Střiteská

fax: 02 / 24 25 03 19

záznamník: 02 / 24 25 29 44

Libanon a Matka Boží

K poselství Jana Pavla II. nemocným na str. 2

Mariánské svatyně v Libanonu jsou velmi četné. Sehrály významnou roli v dějinách zdejšího katolicismu. Matka Boží z Qannobinu (severní L.), Matka Boží z Ilige (v Batrounských horách) symbolizují boj maronitů o jejich víru. Obraz Panny Marie v Bzommaru je darem Benedikta XIV. maronitskému patriarchovi u příležitosti 1. národního koncilu jako potvrzení jeho závěrů *in forma specifica* (r. 1741). Tato Matka Boží je uctívána jako ochránkyně syrských katolíků a doprovázela prvního patriarchu do exilu. Dnes se tento obraz uctívá v rezidenci patriarchy v Bkerkeé (Kesroutan).

Další významná mariánská poutní místa jsou Matka Boží de la Garde v blízkosti Saida, de la Colline v Deir-el-Kamar, de la Consolata v Tanail. Zde se nachází kopie milostného obrazu Panny Marie z Turína. Panna Maria Pod cedry je uctívána v Bišarehu. V Bejrútu stojí mariánská svatyně na místě někdejšího tureckého paláce a navštěvují ji jak muslimové, tak křesťané.

Národními poutními centry jsou svatyně Panny Marie de la Delivrance (Osвобоzení) v Bikfayi a Panny Marie Libanonské v Harisse.

Svatyně v Bikfayi byla zasvěcena roku 1837, když jezuita E. M. F. Estév přinesl do chrámu obraz Panny Marie od sv. Františka Regise (r. 1597–1640). Celý chrám při tom zpíval: »Buď pozdravena, Panno Maria« a přál si, aby to byla svatyně Matky Boží. Při povstání drúzů byl chrám zázračně uchráněn od každého poškození.

V Harisse se uctívá Panna Maria Libanonská. Poutníci jsou jak muslimové, tak křesťané. Chrám byl zasvěcen Matce Boží na památku 50. výročí prohlášení dogmatu o Neposkvrněném početí Panny Marie roku 1904 apoštolským delegátem Frediano Gianinim a patriarchou maronitů Elie Pierre Hoyekem. V květnu 1908 přišly první zástupy poutníků. Dnes je ústředním poutním místem, které Jan Pavel II. vybral pro letošní celosvětovou památku Dne nemocných.

Podle Marienlexikon

Představujeme vám...

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:
Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ...

UVEDENÉ KNIHY MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE NAŠÍ ZÁSILKOVÉ SLUŽBY NEBO PŘÍMO ZAKOUPIT V NAŠICH PRODEJNÁCH.

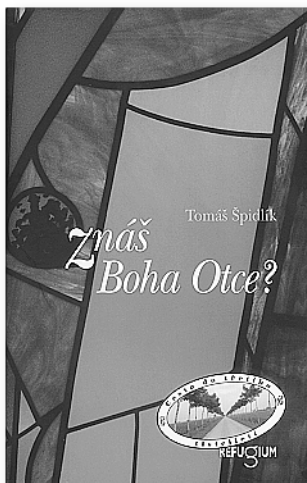
ZNÁŠ BOHA OTCE?

Tomáš Špidlík

Otec miluje své děti a děti milují svého otce. Tak také Bůh miluje křesťany a oni mají ze srdce milovat Boha, svého Otce. Děti poslouchají svého otce. Stejně tak i křesťané mají poslouchat Boha, svého Otce. Děti se vyhýbají všemu, co by mohlo jejich otce zarmoutit. Otec má radost z dětí a ty zase nacházejí útěchu v otci. Tak i nebeský Otec má radost z věrných duší a ty se radují z něho.

Tak vidí autor knížky Boha Otce a v této podobě se jej snaží čtenářům také předložit.

Nakladatelství Refugium
Velehrad – Roma, váz.,
120x186 mm, 96 stran, 98 Kč

KDE JSI, ADAME?

Józef Augustyn

Autor v této své nové knize opět dokazuje svou velkou zkušenost v oblasti duchovního vedení. Kniha může být současnému člověku inspirací k prohloubení duchovního života.

Ukázka z knihy: „Zkušenost smíření s Bohem se nespojuje pouze s přijetím jeho lásky, ale též s odpovědí naší lásky na jeho lásku. Lásky je výměnným darem. Přijatá Boží láska nás zavazuje, abychom na ni odpověděli. Ježíš nám odpouští naše hříchy, usmířuje se s námi, protože nás chce uschopnit k lásce. Ježíš potřebuje naši lásku.“

Karmelitánské nakladatelství, brož., zúž. A5, 295 stran, 249 Kč

SEXUÁLNÍ VÝCHOVA V RODINĚ A VE ŠKOLE (CÍLE, ZÁSADY, METODY)

Józef Augustyn

Tato kniha je volným pokračováním úspěšného titulu „Sexualita v našem životě“ a je určena především vychovatelům a učitelům. Autor neuvádí pouze svá stanoviska, ale představuje také učení církve. Ve svých úvahách se odvolává na dokumenty Papežské rady pro rodinu a na učení papeže Jana Pavla II. o manželství a rodině, konkrétně na encykliku Familiaris consortio a List rodinám z roku 1994.

Karmelitánské nakladatelství, brož., zúž. A5, 80 stran, 75 Kč

771 11 Olomouc 1
Dolní nám. 24
EXPEDICE
Matice cyrilometodějská s. r. o.

Odesílatel:

Novinové výplatné

Placeno předem
706 035

SVĚTLŮ – týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává a tiskne Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice cyrilometodějské, s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Vychází s církevním schválením Arcbiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udeřovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: stula.maticecm@telecom.cz; http://web.telecom.cz/maticecm). Registrční značka MK ČR 7225. Podávání novinových zásilek povoleno Oblasní správou pošt v Ostravě č. j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. OBJEDNÁVKY VŘIZUJE ADMINISTRACE TÝDENÍKU. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042187/41 83 dne 23. 8. 1993. Podávání novinových zásilek povoleno Oblasní správou pošt v Ostravě č. j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžádané neověřené příspěvky nevracíme.